

Foreign Citizen Travel Insurance

Yleiset vakuutusehdot ja yleiset sopimusehdot voimassa 1.1.2017 alkaen

133 226 1 11.16

Sisällysluettelo

YLEISET VAKUUTUSEHDOT	1	7 Vakuutustapahtuman aiheuttaminen	6
1 Vakuutuksen tarkoitus	1	8 Samastaminen vahinkovakuutuksessa (33 §)	7
2 Vakuutuksen sisältö	1	9 Syyntakeettomuus ja pakkotila (36 §)	7
3 Yhteiset määräykset	1	10 Edunsaajamääräys henkilövakuutuksessa	7
4 Matkustajavakuutus	2	11 Korvausmenettely	7
5 Matkatavaravakuutus	2	12 Muutoksen hakeminen vakuutusyhtiön päätökseen (8 §, 68 § ja 74 §)	8
YLEISET SOPIMUSEHDOT	3	13 Vakuutusyhtiön takautumisoikeus (75 §)	8
1 Keskeiset käsitteet (2 §, 6 §, 16 §, 17 § ja 31 §)	3	14 Vakuutus sopimuksen muuttaminen	8
2 Tietojen antaminen ennen vakuutus sopimuksen tekemistä	4	15 Vakuutus sopimuksen päättymisen ryhmävakuutuksessa	9
3 Vakuutus yhtiön vastuun alkaminen ja vakuutus sopimuksen voimassaolo	4	16 Kolmannen henkilön oikeudet vahinkovakuutuksessa	9
4 Vakuutus maksu	4	17 Sovellettava laki ja laskuperusteet	10
5 Tietojen antaminen sopimuksen voimassaoloaikana ja vakuutuksen päättyessä ryhmävakuutuksessa	5	18 Muita vakuutus sopimus laissa käsiteltäviä asioita	10
6 Velvollisuus estää ja rajoittaa vahingon syntymistä vahinkovakuutuksessa	6		

YLEISET VAKUUTUSEHDOT

1 Vakuutuksen tarkoitus

Vakuutuksen tarkoituksena on korvata vakuutetulle näissä vakuutusehdoissa mainituista vahinkotapahtumista matkan aikana sattuneet vahingot vakuutus kirjasta ilmenevän sopimuksen ja vakuutusehtojen mukaisesti.

2 Vakuutuksen sisältö

Vakuutus sisältää sovitun mukaisesti joko

- matkustajavakuutuksen tai
- matkatavaravakuutuksen tai
- molemmat.

3 Yhteiset määräykset

3.1 Vakuutetut

3.1.1 Vakuutetut

Vakuutettuina ovat vakuutus kirjassa mainitut henkilöt, jotka tilapäisesti oleskelevat Suomessa.

Matkatavaravakuutuksessa ovat vakuutettuina myös mukana matkustavat avio- tai avopuoliso sekä muut samassa taloudessa asuvat perheenjäsenet.

3.1.2 Avopuoliso

Avopuoliso on henkilö, joka asuu samassa osoitteessa kuin vakuutettu ja elää hänen kanssaan avioliitonomaisessa suhteessa.

3.2 Voimassaolo

3.2.1 Voimassaoloalue ja -aika

Vakuutus on voimassa Suomessa.

Vakuutus on voimassa enintään kolmen kuukauden pituisella matkalla. Jos matka kestää yhtäjaksoisesti kauemmin, päättyy vakuutus kolmen kuukauden kuluttua matkan alkamisesta.

Eurooppalaisen harkinnan mukaan vakuutuksen voi kuitenkin lisäsopimuksesta ja -maksusta saada voimaan siltä osin kuin matka-aika ylittää kolme kuukautta.

3.2.2 Lentomatka

Vakuutus ei ole voimassa lento henkilöstöön kuuluvalla tai lentoon liittyvää tehtävää suorittavalla lento-onnettomuudessa sattuvan tapaturman varalta.

Vakuutus on voimassa lentomatkan aikana, kun vakuutettu on matkustajana kansallisuustunnuksin varustetussa ilma-aluksessa.

3.2.3 Kilpaurheilu, erikoislajit ja erikoismatkat

Matkustajavakuutus ei ole voimassa kilpaurheilussa ja sen harjoittelussa.

Matkustajavakuutus ei ole voimassa seuraavissa urheilulajeissa ja harrastuksissa:

- kamppailu- ja kontaktilajit kuten nyrkkeily, paini, judo ja karate
- voimailulajit kuten painonnosto ja voimanosto
- moottoriurheilu
- ilmaurheilulajit kuten laskuvarjohyppy, purjelento, kuumailmapallolento, benjihyppy, riippuliito ja lento ultrakeveällä tai harrasterakenteisella koneella
- kiipeilylajit kuten vuori-, kallio- ja seinäkiipeily
- nopeus- ja syöksylasku ja vastaavat
- laitesukellus ja koskimelonta.

Eurooppalaisen harkinnan mukaan vakuutuksen voi saada voimaan näihin vain lisäsopimuksesta ja -maksusta.

3.2.4 Ydinvahinko ja sota

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut

- ihmisiä joukoittain tuhonneen, ydinreaktioon perustuvan aseiden tai laitteen äkillisestä vaikutuksesta
- sodasta tai aseellisesta selkkauksesta. Tämän kohdan vastuurajoitusta ei sovelleta 14 päivän aikana aseellisten toimien alkamisesta, muun kuin suursodan ollessa kysymyksessä, mikäli vakuutettu jo ennen niitä on aloittanut matkansa eikä itse ole osallistunut sanottuihin toimiin.

3.3 Vahingon selvittelykulut

Vakuutuksesta korvataan Eurooppalaisen

- pyytämän lääkärinlausunnon palkkio
- pyytämän poliisitutkintapöytäkirjan lunastusmaksu
- pyytämän viranomaistodistuksen lunastusmaksu
- pyytämä korjauskustannusarvio
- etukäteen hyväksymä hätäapu- tai korvauspalvelun kustannus.

3.4 Omavastuu

Vakuutuksenottajalla on jokaisessa vahinkotapahtumassa vakuutuskirjaan merkitty omavastuu vahingon määrästä.

3.5 Ruumiillinen ansiotyö

Vakuutus on voimassa ruumiillisessa ansiotyössä vain lisäsopimuksesta ja -maksusta.

4 Matkustajavakuutus

4.1 Äkillinen sairastuminen

4.1.1 Äkillinen sairastuminen tarkoittaa sairautta, joka on vaatinut lääkärinhoitoa ja joka on alkanut tai josta ensi oireet ovat ilmaantuneet Suomessa vasta vakuutuksen voimaantulon jälkeen.

Vakuutuksesta ei korvata sairautta, joka on aiheutunut alkoholin tai lääkeaineen väärinkäytöstä tai huumeiden käytöstä.

4.2 Tapaturma

4.2.1 Tapaturma on äkillinen, ulkoinen, ruumiinvamman aiheuttama tapahtuma, joka sattuu vakuutetun tahtomatta.

Tapaturmaksi katsotaan myös vakuutetun tahtomatta äkillisen voimaponnistuksen ja liikkeen yhteydessä syntynyt vamma, johon on annettu lääkärinhoitoa 14 vuorokauden kuluessa vammautumisesta.

Tapaturmana pidetään myös vakuutetun tahtomatta sattunutta hukkumista, lämpöhalvausta, auringonpistoa, paleltumista, paineen huomattavasta vaihtelusta aiheutunutta vammautumista, kaasumyrkytystä sekä erehdyksessä nautitun aineen aiheuttamaa myrkytystä.

4.2.2 Tapaturmana ei korvata vammaa, joka on aiheutunut

- vakuutetun sairauden tai ruumiinvian aiheuttamasta vahinkotapahtumasta
- sairauden tai ruumiinvian hoitamiseksi suoritettujen leikkaus-, hoito- tai muun lääkinällisen toimenpiteen johdosta, ellei toimenpidettä ole suoritettu tästä vakuutuksesta korvattavan vamman hoitamiseksi
- vakuutetun käyttämän lääkeaineen, alkoholin tai muun huumausaineen aiheuttamasta myrkytyksestä
- ravinnoksi nautitun aineen myrkytyksestä, tai
- puremisesta hampaalle tai hammasproteesille, vaikka vahinkoon on vaikuttanut ulkopuolinenkin tekijä (ks. kohta 4.3.2).

4.2.3 Jos tapaturmasta aiheutuneeseen vammaan on olennaisesti myötävaikuttanut tapaturmasta riippumaton sairaus tai vika, suoritetaan korvausta vain siltä osin kuin vamman on katsottava aiheutuneen tästä tapaturmasta.

4.2.4 Vakuutuksesta ei korvata tapaturman aiheuttamia psyykkisiä seurauksia.

4.3 Korvaukset

4.3.1 Sairauden tai vamman hoito

Suomessa aiheutuneet hoitokulut korvataan alkuperäisen laskun tai tosittien perusteella, siltä osin kuin niitä ei korvata jonkin lain nojalla. Kulut korvataan vakuutuskirjassa tai sen liitteessä mainittuun vakuutusmäärään saakka. Sairauden aiheuttamat hoitokulut korvataan enintään siihen asti, kun 90 päivää on kulunut hoidon alkamisesta ja tapaturman aiheuttamat hoitokulut korvataan enintään siihen asti, kun kolme vuotta on kulunut tapaturman sattumisesta.

4.3.2 Hoitokuluihin sisältyvät

- tarpeelliset lääkärin antaman tai määräämän hoidon tai tutkimuksen kustannukset kohtuullisine paikallisine matkakuluineen
- tarpeelliset tapaturman yhteydessä käytössä rikkoutuneiden silmälasien, kuulokojeen ja hammasproteesin korjaus- tai jälleenhankintakustannukset
- tarpeelliset hammaslääkärin antaman tai määräämän tapaturman hoidon tai tutkimuksen kustannukset kohtuullisine matkakuluineen sekä äkillisen hammasäryn välttämättömästä hoidosta aiheutuneet kustannukset kohtuullisine matkakuluineen. Nämä kustannukset korvataan, vaikka särky olisi aiheutunut puremisesta tai muusta kuin matkasairaudesta.

4.3.3 Hoitokuluihin eivät sisälly

- kustannukset oleskelusta kuntoutus-, kylpylä- tai luontaishoitolaitoksessa eivätkä matkakulut sinne ja takaisin
- hoidosta aiheutunut ansionmenetys tai muut välilliset menetykset.

5 Matkatavaravakuutus

5.1 Vakuutuksen kohde

5.1.1 Vakuutuksen kohteena on matkatavara, jolla tarkoitetaan mukana olevaa omaisuutta, mukaan lukien matkaliput.

5.1.2 Matkatavaraksi ei katsota

- moottorikäyttöisiä ajoneuvoja, matkailu- tai muita perävaunuja, vesi- tai ilma-aluksia, eikä edellä mainittujen osia tai osia
- kauppatavaroita, tavaränäytteitä, mainosmateriaalia, kaupallisia tai opetusfilmejä ja -nauhoja, valokuvia eikä piirustuksia, käsikirjoituksia, kokoelmia eikä näiden osia
- arvopapereita, luottokortteja eikä rahaa
- muuttotavaroita
- eläimiä eikä kasveja.

5.2 Korvattavat vahinkotapahtumat ja näihin liittyvät rajoitukset

5.2.1 Vakuutuksesta korvataan äkillisesti vaikuttaneesta syystä arvaamattomasti aiheutunut suoranainen esinevahinko.

5.2.2 Korvauksen ulkopuolelle jäävät vahingot

- vahinkoa, joka on aiheutunut tavarán katoamisesta tai unohamisesta
- vahinkoa, joka on aiheutunut tavarán tavanomaisesta käytöstä, sen hankaantumisesta, kulumisesta, naarmuuntumisesta tai puutteellisesta päällyksestä
- vahinkoa, joka on aiheutunut polkupyörille, suksille tai muille urheiluvälineille niitä tarkoitukseensa käytettäessä
- vahinkoa, joka on aiheutunut mukana olevista syövyttävistä tai tahraavista aineista taikka mukana olevien nesteiden vuotamisesta tai juomia sisältävien pullojen särkymisestä
- vahinkoa, joka on aiheutunut normaaleista sääolosuhteista tai tavanomaisista luonnonilmiöistä, paitsi milloin tavara on ollut luovutettuna hotellin, huoltoaseman, kuljetusliikkeen, liikenneyrityksen, matkanjärjestäjän tai muun vastaavan haltuun
- vahinkoa, joka on aiheutunut viranomaisen toimenpiteestä
- vahinkoa, joka korvataan jonkin erityislain, takuun tai muun vakuutuksen perusteella.

5.3 Suojeluohjeet

5.3.1 Hotellihuoneessa säilytettäessä on esineen tai laitteiston, jonka arvo ylittää 340 euroa, oltava erikseen lukitussa tilassa, mikäli se esineen käyttö, koko ja olosuhteet huomioon ottaen on mahdollista.

5.3.2 Esinettä tai laitteistoa, jonka arvo ylittää 340 euroa, ei saa päiväsaikaan säilyttää ohikulkijoille helposti näkyvissä tai yöllä taikka yön ajaksi pysäköidyssä tai kolmannen henkilön huostaan jätetyssä moottoriajoneuvossa, asumattomassa matkailu- tai muunlaisessa perävaunussa taikka veneessä.

5.4 Matkatavaraa on varkausvahingon välttämiseksi riittävästi valvottava

5.4.1 Vahingoittunutta esinettä ei saa hävittää ilman erityistä syytä.

5.4.2 Jos esine on vahingoittunut tai kadonnut kuljetuksen aikana, on vahingosta ilmoitettava kuljetusliikkeen tai liikenneyrityksen edustajalle.

5.5 Korvaussäännökset

5.5.1 Korvauksen laajuus

5.5.2 Vakuutuksesta korvataan vahinkotapahtumasta vakuutuksen kohteelle aiheutunut suoranainen esinevahinko. Esinevahingoissa Eurooppalaisen korvausvelvollisuuden ylimpänä rajana on vakuutuskirjaan merkitty omaisuuden vakuutusmäärä. Matkatavaroiden yhteisarvo ei vaikuta korvauksen määrään (ks. kohta 5.7.3)

5.5.3 Vakuutusmäärästä riippumatta korvataan

- kadonneen matkatavaran etsimisestä aiheutuneet kohtuulliset kustannukset, mikäli tavara on ollut luovutettuna hotellin, huoltoaseman, kuljetusliikkeen, liikenneyrityksen, matkanjärjestäjän tai muun vastaavan haltuun
- matkatavaran pelastamisesta ja vahingon rajoittamisesta aiheutuneet kohtuulliset kustannukset.

5.6 Korvauksen määrän laskeminen

5.6.1 Menetetyn tai korjauskelvottomaksi vahingoittuneen esineen osalta vahingon määrä on sen päivänarvo, jolla tarkoitetaan rahamäärää, joka saadaan, kun jälleenhankintahinta-arvosta vä-

hennetään, mitä omaisuus on arvossa menettänyt iän, käytön, käyttökelvottomuuden alenemisen tai muun sellaisen syyn johdosta.

5.6.2 Vahingon määrä on korjauskustannukset, jos vahingoittunut omaisuus voidaan korjata.

5.6.3 Jos vakuutetulla on useampia saman edun sisältäviä vakuutuksia, ei yhteenlaskettu korvaus saa ylittää omavastuulla vähennettyä vahingon määrää.

5.7 Muita korvaukseen liittyviä säännöksiä

5.7.1 Eurooppalaisella on oikeus korvauksen rahana maksamisen asemasta korjauttaa vahingoittunut esine tai hankkia tilalle vastaava.

5.7.2 Jos menetettyä omaisuutta saadaan takaisin korvauksen maksamisen jälkeen, vakuutuksenottajan tulee viipymättä luovuttaa se Eurooppalaiselle tai palauttaa korvaus sen osalta.

5.7.3 Vahingoittunut ja vahingoittumaton jäljelle jäänyt omaisuus jää vakuutuksenottajan omistukseen. Eurooppalaisella on kuitenkin oikeus lunastaa vahingoittunut omaisuus tai sen osa arvioituna samojen perusteiden mukaan kuin ennen vahinkotapahtumaa. Vahingon johdosta vakuutusmäärä vähenee korvauksen määrällä.

YLEISET SOPIMUSEHDOT

Yleiset sopimusehdot sisältävät olennaisilta osin vakuutus sopimuslain (543/94) määräyksiä. Suluissa olevat pykälämerkinnät viittaavat niihin vakuutus sopimuslain säännöksiin, joissa käsitellään mainittuja asioita. Vakuutus sopimukseen sovelletaan myös niitä vakuutus sopimuslain säännöksiä, joita ei näihin yleisiin sopimusehtoihin ole kirjoitettu.

1 Keskeiset käsitteet (2 §, 6 §, 16 §, 17 § ja 31 §)

Henkilövakuutus on vakuutus, jonka kohteena on luonnollinen henkilö. Henkilövakuutuksia ovat matkustajavakuutukset.

Vahinkovakuutus on vakuutus, joka otetaan esinevahingon, vahingonkorvausvelvollisuuden tai muun varallisuusvahingon aiheuttaman menetyksen korvaamiseksi. Vahinkovakuutuksia ovat matkatavara-, matkavastuu- ja matkaoikeusturvavakuutukset.

Vakuutus sopimuksen keskeinen sisältö määritellään vakuutus kirjassa ja vakuutusehdoissa.

Vakuutuksenottaja on se, joka on tehnyt vakuutuksenantajan kanssa vakuutus sopimuksen.

Vakuutuksenantajista käytetään näissä ehdoissa nimitystä vakuutusyhtiö. Vakuutus kirjassa mainitaan sopimuksen vakuutuksenantaja. Matkavakuutuksissa (matkustaja-, matkatavara-, matkavastuu- ja matkaoikeusturvavakuutukset) vakuutuksenantajana on Vakuutus osakeyhtiö Eurooppalainen.

Vakuutettu on se, joka on henkilövakuutuksen kohteena tai jonka hyväksi vahinkovakuutus on voimassa.

Vakuutuskausi on sovittu, vakuutus kirjaan merkitty vakuutuksen voimassaoloaika. Vakuutus sopimus jatkuu sovitun vakuutuskauden kerrallaan, jollei jompikumpi sopijaosapuoli irtisano sopimusta.

Vakuutusmaksukausi on ajanjakso, jolta vakuutusmaksu on säännöllisin väliajoin sovittu maksettavaksi.

Vakuutustapahtuma on se tapahtuma, jonka perusteella vakuutuksesta suoritetaan korvausta.

Ryhmävakuutus (2 §) on vakuutus, jossa vakuutettuina ovat vakuutus sopimuksessa mainitun ryhmän jäsenet ja jonka koko vakuutusmaksun maksaa vakuutuksenottaja.

Suojeluohje on vakuutus kirjassa, vakuutusehdoissa tai muutoin kirjallisesti asetettu velvollisuus noudattaa määräyksiä, joilla on tarkoitus estää tai rajoittaa vahingon syntymistä.

2 Tietojen antaminen ennen vakuutussopimuksen tekemistä

2.1 Vakuutuksenottajan ja vakuutetun tiedonantovelvollisuus (22 §, 23 § ja 24 §)

Vakuutuksenottajan ja vakuutetun tulee ennen vakuutuksen myöntämistä antaa oikeat ja täydelliset vastaukset vakuutusyhtiön esittämiin kysymyksiin, joilla voi olla merkitystä vakuutusyhtiön vastuun arvioimisen kannalta. Vakuutuksenottajan ja vakuutetun tulee lisäksi vakuutuskauden aikana ilman aiheutonta viivytystä oikaista vakuutusyhtiölle antamansa, vääriksi tai puutteelliseksi havaitsemansa tiedot.

Jos vakuutuksenottaja tai vakuutettu on täyttäessään edellä mainittua velvollisuuttaan menetellyt vilpillisesti, vakuutussopimus ei sido vakuutusyhtiötä. Vakuutusyhtiöllä on oikeus pitää suoritetut vakuutusmaksut, vaikka vakuutus raukeaisi.

2.2 Tiedonantovelvollisuuden laiminlyönti

2.2.1 Henkilövakuutus (24 § ja 34 §)

Jos vakuutuksenottaja tai vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt tiedonantovelvollisuutensa henkilövakuutuksessa ja vakuutusyhtiö ei olisi lainkaan myöntänyt vakuutusta, jos oikeat ja täydelliset vastaukset olisi annettu, on vakuutusyhtiö vastuusta vapaa. Jos vakuutusyhtiö olisi myöntänyt vakuutuksen ainoastaan korkeampaa maksua vastaan tai muutoin toisilla ehdoilla kuin oli sovittu, vakuutusyhtiön vastuu rajoittuu siihen, mikä vastaa sovittua vakuutusmaksua tai niitä ehtoja, joilla vakuutus olisi myönnetty.

Jos edellä sanotut tiedonantovelvollisuuden laiminlyönnin seuraamukset johtaisivat vakuutuksenottajan tai vakuutuskorvauksen oikeutetun kannalta ilmeiseen kohtuuttomuuteen, niitä voidaan sovitella.

2.2.2 Vahinkovakuutus (23 § ja 34 §)

Jos vakuutuksenottaja tai vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt tiedonantovelvollisuutensa vahinkovakuutuksessa, korvausta voidaan alentaa tai se evätä. Harkittaessa onko korvausta alennettava tai se evättävä, otetaan huomioon, mikä merkitys seikalla, jota vakuutuksenottajan tai vakuutetun antama väärä tai puutteellinen tieto koskee, on ollut vahingon syntymiseen. Lisäksi otetaan huomioon vakuutuksenottajan ja vakuutetun tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä olosuhteet muutoin.

Jos vakuutusmaksu on vakuutuksenottajan tai vakuutetun antaman väärän tai puutteellisen tiedon takia sovittu pienemmäksi kuin se olisi ollut, jos oikeat ja täydelliset tiedot olisi annettu, otetaan korvausta alennettaessa huomioon sovittu vakuutusmaksun suhde vakuutusmaksuun, joka olisi peritty, jos tiedot olisivat olleet oikeita ja täydellisiä. Vähäinen poikkeama annetun tiedon ja täydellisen tiedon välillä ei kuitenkaan oikeuta vakuutuskorvauksen alentamiseen.

3 Vakuutusyhtiön vastuun alkaminen ja vakuutussopimuksen voimassaolo

3.1 Vakuutusyhtiön vastuun alkaminen (11 §)

Vakuutusyhtiön vastuu alkaa, jollei muusta ajankohdasta ole yksilöllisesti sovittu vakuutuksenottajan kanssa silloin, kun vakuutusyhtiö tai vakuutuksenottaja antaa tai lähettää hyväksyvän vastauksen toisen sopijapuolen tarjoukseen.

Vakuutusyhtiön vastuun alkamisen edellytyksenä on vakuutuskaudesta koskevan vakuutusmaksun suorittaminen

- kun vakuutusyhtiö on asettanut jatkuvan matkavakuutuksen voimaantulon edellytykseksi ensimmäisen vakuutuskauden maksun maksamisen, tai

- kun siihen on erityisiä syitä esimerkiksi vakuutuksenottajan aikaisemman maksun laiminlyönnin vuoksi.

Maksamisedellytyksestä tehdään merkintä vakuutusmaksua koskevaan laskuun.

Jos vakuutuksenottaja on antanut tai lähettänyt kirjallisen vakuutushakemuksen vakuutusyhtiölle ja jos on ilmeistä, että vakuutusyhtiö olisi hakemuksen hyväksynyt, vakuutusyhtiö vastaa myös hakemuksen antamisen tai lähettämisen jälkeen sattuneesta vakuutustapahtumasta.

Vakuutushakemus tai hyväksyvä vastaus, jonka vakuutuksenottaja on antanut tai lähettänyt vakuutusyhtiön edustajalle, katsotaan jätetyksi tai lähetetyksi vakuutusyhtiölle.

Jollei ole selvitystä siitä, mihin vuorokauden aikaan vastaus tai hakemus on annettu tai lähetetty, katsotaan tämän tapahtuneen klo 24.00.

3.2 Vakuutuksen myöntämisen perusteet (10 §)

Vakuutusmaksu ja muut sopimusehdot määräytyvät vakuutussopimuksen vuosipäivän mukaan.

3.3 Vakuutussopimuksen voimassaolo

3.3.1 Henkilövakuutus (17 §)

Vakuutussopimus on ensimmäisen vakuutusmaksukauden päätyttyä voimassa sovittu vakuutusmaksukauden kerrallaan, jollei vakuutuksenottaja tai vakuutusyhtiö irtisano sopimusta.

Vakuutussopimus voi päättyä myös muista jäljempänä kohdissa 4.2 ja 15 mainituista syistä.

3.3.2 Vahinkovakuutus (16 §)

Vakuutussopimus on ensimmäisen vakuutuskauden päätyttyä voimassa sovittu vakuutuskauden kerrallaan, jollei vakuutuksenottaja tai vakuutusyhtiö irtisano sopimusta.

Vakuutussopimus voi päättyä myös muista jäljempänä kohdissa 4.2 ja 15 mainituista syistä.

3.3.3 Määräaikainen vakuutussopimus

Vakuutus voi olla myös määräaikainen, jolloin se on voimassa sovittu vakuutuskauden. Vakuutus voi kuitenkin päättyä kesken vakuutuskauden jäljempänä kohdissa 4.2, 15.1 ja 15.2 mainituista syistä.

Jos määräaikaisessa matkavakuutuksessa paluu matkalta kotimaahan myöhästyy vakuutetusta riippumattomista syistä, pitenee vakuutuksen voimassaoloaika 48 tunnilla.

4 Vakuutusmaksu

4.1 Vakuutusmaksun suorittaminen (38 §)

Vakuutusmaksu on suoritettava kuukauden kuluessa siitä, kun vakuutusyhtiö lähetti vakuutuksenottajalle vakuutusmaksua koskevan laskun. Ensimmäistä maksua ei kuitenkaan tarvitse suorittaa ennen vakuutusyhtiön vastuun alkamista eikä myöhempiä maksuja ennen sovittu vakuutusmaksukauden tai vakuutuskauden alkamista. Poikkeuksena ovat kohdan 3.1 tilanteet, joissa maksun suorittaminen on vakuutusyhtiön vastuun alkamisen edellytys. Jos vakuutusyhtiön vastuu alkaa joltakin osin myöhemmin, tätä osaa koskevaa vakuutusmaksua ei tarvitse suorittaa ennen vastuun alkamista.

Vakuutussopimuksen kaikkien vakuutusten maksut yhdistetään yhdeksi maksuksi, joka laskutetaan yhdessä tai useammassa erässä sopimuksen mukaan. Jos vakuutussopimuksen muutoksesta johtuvaa maksua ei ole yhdistetty aikaisemmin sovittuihin eriin, laskutetaan tämä maksu erikseen. Vakuutussopimukseen maksettu vakuutusmaksu jaetaan sopimuksen kaikkien vakuutusten hyväksi maksusuorituksen ja veloituksen mukaisessa suhteessa

niin, että kaikki jatkuvat vakuutukset ovat voimassa samaan päivämäärään.

Jos vakuutuksenottajan suoritus ei riitä kaikkien vakuutusyhtiön vakuutusmaksusaatavien maksamiseen, vakuutuksenottajalla on oikeus määrätä, mitä vakuutusmaksusaatavia hänen suorituksestaan lyhennetään. Vakuutusmaksu käytetään kuitenkin sen vakuutus sopimuksen hyväksi, jonka laskulla se on maksettu, ja tämän vakuutus sopimuksen vanhimman maksamatta olevan saatavan lyhentämiseen, ellei vakuutuksenottaja ole kirjallisesti erikseen toisin määrännyt.

4.2 Vakuutusmaksun viivästyminen (39 §)

Jos vakuutuksenottaja on laiminlyönyt vakuutusmaksun suorittamisen osittain tai kokonaan kohdassa 4.1 tarkoitettussa määräajassa, vakuutusyhtiöllä on oikeus irtisanoa koko vakuutus sopimus päättyväksi 14 päivän kuluttua irtisanomista koskevan ilmoituksen lähettämisestä.

Jos vakuutuksenottaja suorittaa koko vakuutusmaksun ennen irtisanomisajan päättymistä, vakuutus ei kuitenkaan pääty irtisanomisajan kuluttua. Vakuutusyhtiö mainitsee tästä mahdollisuudesta irtisanomista koskevassa ilmoituksessa.

Jos maksun laiminlyönti on johtunut vakuutuksenottajan maksuvaikeuksista, joihin hän on joutunut sairauden, työttömyyden tai muun erityisen seikan vuoksi pääasiassa omasta syyttään, vakuutus päättyy irtisanomisesta huolimatta vasta 14 päivän kuluttua esteen lakkaamisesta. Vakuutus päättyy kuitenkin viimeistään kolmen kuukauden kuluttua irtisanomisajan päättymisestä. Irtisanomisilmoituksessa mainitaan tästä mahdollisuudesta vakuutuksen määräaikaan jatkumiseen. Vakuutuksenottajan on ilmoitettava kirjallisesti tässä tarkoitettua maksuvaikeudesta vakuutusyhtiölle viimeistään irtisanomisaikana.

Jos vakuutusmaksua ei suoriteta edellä kohdassa 4.1 tarkoitettussa määräajassa, myöhästymisajalta on suoritettava korkolain mukaista viivästyskorkoa.

Vakuutusyhtiö on oikeutettu korvauksiin vakuutusmaksun perinnästä aiheutuneista kuluista perintälain mukaisesti. Jos vakuutusmaksu peritään oikeusteitse, on vakuutusyhtiö oikeutettu lisäksi lain mukaisiin oikeudenkäyntimaksuihin ja -kuluihin.

Vakuutusyhtiö voi siirtää saatavansa perittäväksi kolmannelle osapuolelle.

4.3 Vakuutusmaksun palauttaminen sopimuksen päättyessä (45 §)

Jos vakuutus päättyy sovittua ajankohtaa aikaisemmin, vakuutusyhtiöllä on oikeus vakuutusmaksuun vain siltä ajalta, jonka sen vastuu on ollut voimassa. Muu osa jo suoritettua vakuutusmaksusta palautetaan vakuutuksenottajalle.

Palautettavaa vakuutusmaksua määrättäessä voimassaoloaika lasketaan päivinä sen vakuutuskauden mukaan, jota vakuutusmaksu koskee.

Vakuutusmaksua ei kuitenkaan palauteta jäljempänä tässä kohdassa mainituissa tilanteissa tai kun asiassa on menetelty vilpillisesti kohdassa 2.1 tarkoitetuissa tilanteissa. Vakuutusmaksua ei kuitenkaan palauteta erikseen, jos palautettava maksu on vähemmän kuin vakuutus sopimuslaissa mainittu summa.

Vakuutusyhtiö perii vakuutuksesta vakuutuskirjassa mainitun vähimmäismaksun.

4.4 Kuittaus palautettavasta maksusta

Vakuutusyhtiö voi vähentää palautettavasta vakuutusmaksusta maksamattomat erääntyneet vakuutusmaksut ja muut vakuutusyhtiön erääntyneet saatavat.

5 Tietojen antaminen sopimuksen voimassaoloaikana ja vakuutuksen päättyessä ryhmävakuutuksessa

5.1 Vakuutusyhtiön tiedonantovelvollisuus (76 §)

Jos ryhmävakuutuksessa on sovittu, että vakuutusyhtiö pitää luetteloa ryhmävakuutuksen vakuutetuista, antaa vakuutusyhtiö vakuutetuille vakuutuksen voimaan tultua ja sen jälkeen kohtuullisin väliajoin tietoja vakuutusturvan laajuudesta, vakuutusturvan olennaisista rajoituksista, vakuutus sopimukseen perustuvista vakuutetun velvollisuuksista sekä siitä, millä tavalla vakuutuksen voimassaolo riippuu vakuutetun kuulumisesta ryhmävakuutus sopimuksessa mainittuun ryhmään.

Jos vakuutusyhtiö ei pidä luetteloa vakuutetuista, annetaan edellä mainitut tiedot vakuutetuille olosuhteet huomioon ottaen sopivalta ryhmävakuutus sopimuksessa sovitulla tavalla.

Jos vakuutuksenantaja tai sen edustaja on jättänyt vakuutetulle antamatta tarpeellisia tietoja vakuutuksesta tai on antanut hänelle siitä virheellisiä taikka harhaanjohtavia tietoja, vakuutuksen katsotaan olevan voimassa vakuutetun hyväksi sen sisältöisenä kuin hänellä oli saamiensa tietojen perusteella ollut aihetta käsittää. Tämä ei kuitenkaan koske tietoja, jotka vakuutuksenantaja tai sen edustaja on vakuutustapahtuman jälkeen antanut tulevasta korvauksesta.

5.2 Vakuutuksenottajan tiedonantovelvollisuus vaaran lisääntymisestä

5.2.1 Henkilövakuutus (27 §)

Vakuutuksenottajan tulee ilmoittaa vakuutusyhtiölle vakuutus sopimusta päätettäessä ilmoitettujen ja vakuutusyhtiön vastuun arvioimisen kannalta merkityksellisten vahingonvaaraa lisäävien seikkojen kuten ammatin, harrastusten ja asuinpaikan muutoksista tai muun vakuutusturvan päättymisestä. Vaaraa lisäävä muutos voi myös olla esimerkiksi vakuutetun yhtäjaksoinen yli vuoden kestävä oleskelu ulkomailla. Muutoksesta on ilmoitettava vakuutusyhtiölle viimeistään kuukauden kuluttua muutosta seuraavan vuositiedotteen saamisesta. Terveystilan muutoksia ei tarvitse ilmoittaa. Vakuutusyhtiö muistuttaa vakuutuksenottajaa ilmoitus velvollisuudesta vuositiedotteessa.

Jos vakuutuksenottaja henkilövakuutuksessa on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt ilmoittaa edellä mainitusta vaaran lisääntymisestä ja vakuutusyhtiö ei asiantilan muuttumisen vuoksi olisi enää pitänyt vakuutusta voimassa, on vakuutusyhtiö vastuusta vapaa. Jos vakuutusyhtiö tosin olisi jatkanut vakuutusta, mutta ainoastaan korkeampaa maksua vastaan tai muutoin toisilla ehdoilla, vakuutusyhtiön vastuu rajoittuu siihen, mikä vastaa vakuutusmaksua tai niitä ehtoja, joilla vakuutusta olisi jatkettu.

Jos edellä sanotut tiedonantovelvollisuuden laiminlyönnin seuraamukset johtaisivat vakuutuksenottajan tai muun vakuutuskorvaukseen oikeutetun kannalta ilmeiseen kohtuuttomuuteen, niitä voidaan sovitella.

5.2.2 Vahinkovakuutus (26 § ja 34 §)

Vakuutuksenottajan tulee vahinkovakuutuksessa ilmoittaa vakuutusyhtiölle vakuutus sopimusta päätettäessä ilmoitetuissa olosuhteissa tai vakuutus kirjaan merkityssä asiantilassa vakuutuskauden aikana tapahtuneesta olennaisesta vahingonvaaraa lisäävästä muutoksesta, jota vakuutuksenantajan ei voida katsoa ottaneen lukuun sopimusta päätettäessä. Vakuutuksenottajan on ilmoitettava tällaisesta muutoksesta vakuutusyhtiölle viimeistään kuukauden kuluttua muutosta seuraavan vuositiedotteen saamisesta. Vakuutusyhtiö muistuttaa vakuutuksenottajaa tästä velvollisuudesta vuositiedotteessa.

Jos vakuutuksenottaja on vahinkovakuutuksessa tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt ilmoittaa vaaran lisääntymisestä, korvausta voidaan alentaa tai

se evätä. Harkittaessa, onko korvausta alennettava tai se evättävä, otetaan huomioon, mikä merkitys vahingonvaaraa lisänneellä muuttuneella olosuhteella on ollut vahingon syntymiseen. Lisäksi otetaan huomioon vakuutuksenottajan tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä olosuhteet muutoin.

5.3 Vahingonvaaran vähentäminen

Jos vahingonvaara on vähentynyt siinä määrin, että sillä on vaikutusta vakuutussopimukseen, vakuutusyhtiö on vakuutuksenottajan ilmoitettua asiasta velvollinen tarkistamaan vakuutusmaksua ja vakuutusehtoja muuttuneita olosuhteita vastaaviksi muutosa-jankohdasta lukien, kuitenkin aikaisintaan kuluvaan vakuutuskau-den alusta lukien.

5.4 Tiedon antaminen ryhmävakuutuksen päättymisestä (77 §)

Jos ryhmävakuutus päättyy vakuutusyhtiön tai ryhmävakuutuk-sen ottajan toimenpiteiden johdosta, vakuutusyhtiö ilmoittaa vakuutetuille vakuutuksen päättymisestä olosuhteet huomioon ottaen sopivalla tavalla. Jos ryhmävakuutuksessa on sovittu, että vakuutusyhtiö pitää luetteloa ryhmävakuutuksen vakuutetuista, lähetetään ilmoitus vakuutetuille vakuutuksen päättymisestä. Jos vakuutusyhtiö ei pidä luetteloa vakuutetuista, annetaan ilmoitus päättymisestä samalla tavoin kuin ryhmävakuutussopimuksessa on sovittu meneteltäväksi kohdassa 5.1 mainittujen tietojen an-tamisessa.

Vakuutetun osalta vakuutus päättyy kuukauden kuluttua siitä, kun vakuutusyhtiö lähetti vakuutetulle ilmoituksen päättymisestä tai ilmoitti ryhmävakuutussopimuksessa sovitulla tavalla vakuu-tuksen päättymisestä.

6 Velvollisuus estää ja rajoittaa vahingon syntymistä vahinkovakuutuksessa

6.1 Velvollisuus noudattaa suojeluohjeita (31 § ja 34 §)

Vakuutetun tulee noudattaa vakuutuskirjassa, vakuutusehdoissa tai kirjallisesti muutoin annettuja suojeluohjeita. Jos vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäi-senä, laiminlyönyt suojeluohjeiden noudattamisen, voidaan hän-elle tulevaa korvausta alentaa tai se evätä. Harkittaessa, onko korvausta alennettava tai se evättävä, otetaan huomioon, mikä merkitys suojeluohjeen laiminlyönnillä on ollut vahingon synty-miseen. Lisäksi tulee ottaa huomioon vakuutetun tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä olosuhteet muutoin.

6.2 Vahingon torjumis- ja rajoittamisvelvollisuus (pelastamisvelvollisuus) (32 §, 34 § ja 61 §)

Vakuutustapahtuman sattuessa tai välittömästi uhatessa vakuute-tun tulee kykyjensä mukaan huolehtia vahingon torjumisesta tai rajoittamisesta. Jos vahinko on ulkopuolisen aiheuttama, vakuu-tetun tulee ryhtyä tarpeellisiin toimiin vakuutusyhtiön oikeuden säilyttämiseksi vahingon aiheuttajaa kohtaan. Vakuutetun on py-rittävä esimerkiksi selvittämään vahingon aiheuttajan henkilölli-syys. Jos vahinko on aiheutettu rangaistavalla teolla, vakuutetun tulee viivytyksettä ilmoittaa asiasta poliisiviranomaisille ja vaatia oikeudessa rikoksentekeijöille rangaistusta, jos vakuutusyhtiön etu sitä vaatii. Vakuutetun tulee muutoinkin noudattaa vakuutusyhti-ön vahingon torjumiseksi ja rajoittamiseksi antamia ohjeita.

Vakuutusyhtiö korvaa edellä mainitun pelastamisvelvollisuuden täyttämisestä aiheutuneet kohtuulliset kustannukset, vaikka va-kuutusmäärä siten ylitettäisiinkin.

Jos vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voi-da pitää vähäisenä, laiminlyönyt edellä tarkoitetun pelastamisvel-vollisuutensa, voidaan hänelle tulevaa korvausta alentaa tai se evätä. Harkittaessa, onko korvausta alennettava tai se evättävä, otetaan huomioon, mikä merkitys laiminlyönnillä on ollut vahin-

gon syntymiseen. Lisäksi tulee ottaa huomioon vakuutetun tahal-lisuus tai huolimattomuuden laatu sekä olosuhteet muutoin.

6.3 Suojeluohjeiden ja pelastamisvelvollisuuden laiminlyönti vastuuvakuutuksessa (31 § ja 32 §)

Vastuuvakuutuksessa ei korvausta vakuutetun huolimattomuuu-den takia alenneta eikä evätä.

Jos vakuutettu on kuitenkin laiminlyönyt suojeluohjeen noudat-tamisen tai pelastamisvelvollisuutensa tahallisesti tai törkeästä huolimattomuudesta tai jos vakuutetun alkoholin tai huumaus-aineiden käyttö on vaikuttanut laiminlyöntiin, korvausta voidaan alentaa tai se evätä.

Jos vakuutettu on laiminlyönyt suojeluohjeiden noudattamisen tai pelastamisvelvollisuutensa törkeästä huolimattomuudesta tai jos vakuutetun alkoholin tai huumausaineiden käyttö on vaikuttanut laiminlyöntiin, vakuutusyhtiö suorittaa kuitenkin vastuuvakuu-tuksesta vahinkoa kärsineelle luonnolliselle henkilölle sen osan korvauksesta, jota tämä ei ole ulosotossa tai konkurssissa todetun vakuutetun maksukyvyttömyyden vuoksi saanut perityksi.

7 Vakuutustapahtuman aiheuttaminen

7.1 Henkilövakuutus

7.1.1 Vakuutustapahtuman aiheuttaminen (28 §)

Vakuutusyhtiö on vastuusta vapaa, jos vakuutettu on tahallisesti aiheuttanut vakuutustapahtuman.

Jos vakuutettu on aiheuttanut vakuutustapahtuman törkeästä huolimattomuudesta, vakuutusyhtiön vastuuta voidaan alentaa sen mukaan kuin olosuhteet huomioon ottaen on kohtuullista.

7.1.2 Vakuutuskorvaukseen oikeutetun aiheuttama vakuutustapahtuma (29 §)

Jos muu vakuutuskorvaukseen oikeutettu henkilö kuin vakuutet-tu on tahallisesti aiheuttanut vakuutustapahtuman, vakuutusyh-tiö on häneen nähden vastuusta vapaa.

Jos henkilö on aiheuttanut vakuutustapahtuman törkeästä huo-limattomuudesta tai jos hän on ollut sellaisessa iässä tai mielen-tilassa, ettei häntä olisi voitu tuomita rangaistukseen rikoksesta, hän voi saada vakuutuskorvauksen tai osan siitä ainoastaan, jos se katsotaan kohtuulliseksi ottaen huomioon ne olosuhteet, joissa vakuutustapahtuma on aiheutettu.

Jos vakuutettu on kuollut, maksetaan muille korvaukseen oikeu-tetuille se osa vakuutuskorvauksesta, jota ei makseta vakuutusta-pahtuman aiheuttajalle tai aiheuttajille.

7.2 Vahinkovakuutus (30 § ja 34 §)

Vakuutusyhtiö on vastuusta vapaa vakuutettua kohtaan, joka on tahallisesti aiheuttanut vakuutustapahtuman.

Jos vakuutettu on aiheuttanut vakuutustapahtuman törkeästä huolimattomuudesta tai jos vakuutetun alkoholin tai huumaus-aineiden käyttö on vaikuttanut vakuutustapahtumaan, voidaan hänelle tulevaa korvausta alentaa tai se evätä.

Harkittaessa, onko korvausta edellä mainituissa tapauksissa alen-nettava tai se evättävä, otetaan huomioon, mikä merkitys vakuu-tetun henkilön toimenpiteellä on ollut vahingon syntymiseen. Lisäksi otetaan huomioon vakuutetun henkilön tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä olosuhteet muutoin.

7.3 Vakuutustapahtuman aiheuttaminen vastuuvakuutuksessa (30 § ja 34 §)

Jos vakuutettu on aiheuttanut vakuutustapahtuman törkeästä huolimattomuudesta tai jos vakuutetun alkoholin tai huumausai-neiden käyttö on vaikuttanut vakuutustapahtumaan, vakuutusyh-tiö suorittaa kuitenkin vastuuvakuutuksesta vahinkoa kärsineelle

luonnolliselle henkilölle sen osan korvauksesta, jota tämä ei ole ulosotossa tai konkurssissa todetun vakuutetun maksukyvyttömyyden vuoksi saanut perityksi.

8 Samastaminen vahinkovakuutuksessa (33 §)

Mitä edellä on sanottu vakuutetusta, kun kysymys on vakuutus-tapahtuman aiheuttamisesta, suojeleuhjeen noudattamisesta tai pelastamisvelvollisuudesta, sovelletaan vastaavasti henkilöön,

- 1) joka vakuutetun suostumuksella on vastuussa vakuutuksen kohteena olevasta moottorikäyttöisestä tai hinattavasta ajoneuvosta, aluksesta taikka ilma-aluksesta
- 2) joka omistaa vakuutetun omaisuuden yhdessä vakuutetun kanssa ja käyttää sitä yhdessä hänen kanssaan, tai
- 3) joka asuu vakuutetun kanssa yhteisessä taloudessa ja käyttää vakuutettua omaisuutta yhdessä hänen kanssaan.

Mitä edellä on sanottu vakuutetusta, kun kysymys on suojeleuhjeen noudattamisesta, sovelletaan vastaavasti henkilöön, jonka tehtävänä vakuutuksenottajaan olevan työ- tai virkasuhteen perusteella on huolehtia suojeleuhjeen noudattamisesta.

Kun vakuutuksenottajaksi on merkitty yritys, joka vakuutus-sopimuslain 3 §:n mukaan ei ole rinnastettavissa kuluttajaan, vakuutuksenottajaan samastetaan

- 1) avoimen yhtiön yhtiömies
- 2) kommandiittiyhtiön vastuunalainen yhtiömies
- 3) osakeyhtiön osakas, joka itse omistaa yli puolet yhtiön osakkeista, ja
- 4) vakuutuksenottajan työntekijä, jonka käytössä vakuutettu omaisuus on.

9 Syyntakeettomuus ja pakkotila (36 §)

9.1 Henkilövakuutus

Vakuutusyhtiö ei vastuusta vapautuakseen tai sen rajoittamiseksi vetoa edellä mainittuun kohtaan 7, jos vakuutettu aiheuttaessaan vakuutustapahtuman oli 12 vuotta nuorempi tai sellaisessa mielentilassa, ettei häntä olisi voitu tuomita rangaistukseen rikoksesta.

Vakuutusyhtiö ei vastuusta vapautuakseen tai sen rajoittamiseksi vetoa kohtiin 5 ja 7, jos vakuutettu aiheuttaessaan vaaran lisääntymisen tai vakuutustapahtuman toimi henkilön tai omaisuuden vahingoittumisen ehkäisemiseksi sellaisissa olosuhteissa, että laiminlyönti tai toimenpide oli puolustettavissa.

9.2 Vahinkovakuutus

Vakuutusyhtiö ei vastuusta vapautuakseen tai sen rajoittamiseksi vetoa edellä mainittuihin kohtiin 6 ja 7, jos vakuutettu aiheuttaessaan vakuutustapahtuman tai laiminlyödessään suojeleuhjeen noudattamisen taikka vahingon torjumis- ja rajoittamisvelvollisuuden oli 12 vuotta nuorempi tai sellaisessa mielentilassa, ettei häntä olisi voitu tuomita rangaistukseen rikoksesta.

Vakuutusyhtiö ei vastuusta vapautuakseen tai sen rajoittamiseksi vetoa kohtiin 5, 6 ja 7, jos vakuutettu aiheuttaessaan vaaran lisääntymisen tai vakuutustapahtuman taikka laiminlyödessään suojeleuhjeen noudattamisen tai vahingontorjumis- ja rajoittamisvelvollisuuden toimi henkilön tai omaisuuden vahingoittumisen estämiseksi sellaisissa olosuhteissa, että laiminlyönti tai toimenpide oli puolustettavissa.

Mitä tässä kohdassa on sanottu vakuutetusta, sovelletaan myös kohdassa 8 vakuutettuun samastettavaan henkilöön.

10 Edunsaajamääräys henkilövakuutuksessa

10.1 Edunsaaja

Edunsaajamääräyksestä sovitaan ryhmävakuutussopimuksessa vakuutusyhtiön ja vakuutuksenottajan kesken. Edunsaaja voidaan muuttaa, jos muutosoikeudesta on sovittu ryhmävakuutussopimuksessa.

Jos edunsaajamääräys on voimassa, ei vakuutetun kuoleman johdosta suoritettava vakuutuskorvaus kuulu vakuutetun kuolinpesään. Vakuutuskorvaus kuuluu vakuutetun kuolinpesään, jos edunsaajamääräystä ei ole eikä korvausta ole määrätty vakuutusehdoissa suoritettavaksi vakuutuksenottajalle.

10.2 Edunsaajamääräyksen muoto (48 §)

Edunsaajamääräys taikka sen peruuttaminen tai muuttaminen on mitätön, jollei sitä ole kirjallisesti ilmoitettu vakuutusyhtiölle.

11 Korvausmenettely

11.1 Korvauksen hakijan velvollisuudet (69 § ja 72 §)

Korvauksen hakijan tulee noudattaa kunkin henkilö- ja vahinkovakuutuksen ehdoissa korvauksen hakemisesta annettuja ohjeita ja toimittaa niissä mainitut asiakirjat vakuutusyhtiölle. Asiakirjat ja selvitykset korvauksen hakijan on hankittava ja toimitettava yhtiölle omalla kustannuksellaan, ellei mainituissa ehdoissa tai muutoin ole toisin sovittu.

Korvauksen hakija on velvollinen hankkimaan selvitykset, jotka ovat kohtuudella hänen saatavissaan ottaen kuitenkin huomioon myös vakuutusyhtiön mahdollisuudet hankkia selvitystä.

Rikoksesta on viipymättä ilmoitettava tapahtumapaikan poliisiviranomaiselle.

Vakuutusyhtiö ei ole velvollinen suorittamaan korvausta ennen kuin se on saanut edellä mainitut selvitykset.

Jos korvauksen hakija on vakuutustapahtuman jälkeen vilpillisesti antanut vakuutusyhtiölle vääriä tai puutteellisia tietoja, joilla on merkitystä vakuutusyhtiön vastuun arvioimisen kannalta, voidaan hänen korvaustaan alentaa tai se voidaan evätä sen mukaan kuin olosuhteet huomioon ottaen on kohtuullista.

Korvauskäsittelyssä voidaan tarkistaa eri yhtiöille ilmoitettuja vahinkoja vahinkovakuutuksia koskevasta vakuutusyhtiöiden yhteisestä tietojärjestelmästä.

11.2 Korvausoikeuden vanhentuminen (73 §)

Vakuutuskorvausta on haettava vakuutusyhtiöltä vuoden kuluessa siitä, kun korvauksen hakija sai tietää vakuutuksen voimassaolosta, vakuutustapahtumasta ja vakuutustapahtumasta aiheutuneesta vahinkoseuraamuksesta. Korvausvaatimus on joka tapauksessa esitettävä 10 vuoden kuluessa vakuutustapahtumasta tai jos vakuutus on otettu henkilövahingon tai vahingonkorvausvelvollisuuden varalta, vahinkoseuraamuksen aiheutumisesta. Korvausvaatimuksen esittämiseen rinnastetaan ilmoituksen tekeminen vakuutustapahtumasta. Jos korvausvaatimusta ei esitetä tässä ajassa, korvauksen hakija menettää oikeutensa korvaukseen.

11.3 Vakuutusyhtiön velvollisuudet (7 §, 8 §, 9 §, 67 §, 68 § ja 70 §)

Vakuutustapahtuman sattumisen jälkeen vakuutusyhtiö on velvollinen antamaan korvauksen hakijalle kuten esimerkiksi vakuutetulle tai edunsaajalle tietoja vakuutuksen sisällöstä ja korvauksen hakemismenettelystä. Korvauksen hakijalle mahdollisesti annetut ennakkotiedot tulevasta korvauksesta, korvausmäärästä tai korvauksen suorittamistavasta eivät vaikuta vakuutussopimuksen mukaiseen suoritustasvelvollisuuteen.

Vakuutusyhtiö suorittaa vakuutustapahtumasta johtuvan vakuutusopimuksen mukaisen korvauksen tai ilmoittaa, ettei korvausta suoriteta, joutuisasti ja viimeistään kuukauden kuluttua siitä, kun se on saanut vastuunsa selvittämisen kannalta tarpeelliset asiakirjat ja tiedot. Jos korvauksen määrä ei ole riidaton, vakuutusyhtiö suorittaa kuitenkin edellä mainitussa ajassa korvauksen riidattoman osan.

Matkavastuuvakuutusta koskevasta korvauspäätöksestä vakuutusyhtiö lähettää tiedon myös vahinkoa kärsineelle.

Vakuutusyhtiö ilmoittaa vajaavaltaisen kotipaikan holhousviranomaiselle vajaavaltaiselle suoritettavasta muusta kuin kustannusten tai varallisuuden menetysten korvaamista koskevasta vakuutuskorvauksesta, jos korvauksen kokonaismäärä on suurempi kuin 1 000 euroa.

Viivästyneelle korvaukselle vakuutusyhtiö maksaa korkolaissa säädetyn viivästyskoron.

11.4 Kuittaus vakuutuskorvauksesta

Vakuutusyhtiö voi vähentää korvauksesta maksamattomat eräänntyneet vakuutusmaksut ja muut vakuutusyhtiön eräänntyneet saatavat.

12 Muutoksen hakeminen vakuutusyhtiön päätökseen (8 §, 68 § ja 74 §)

12.1 Itseoikaisu

Jos vakuutuksenottaja tai korvauksenhakija epäilee virhettä vakuutusyhtiön päätöksessä, hänellä on oikeus saada lähempää tietoa seikoista, jotka ovat johtaneet ratkaisuun. Vakuutusyhtiö oikaisee päätöksen, jos uudet selvitykset antavat siihen aihetta.

12.2 FINE

FINEn Vakuutus- ja rahoitusneuvonta (www.fine.fi) antaa maksutta riippumattomia neuvoja ja opastusta. FINEn Vakuutus- ja rahoitusneuvonta ja Vakuutuslautakunta antavat myös ratkaisusuosituksia riita-asioihin. FINE ei käsittele riitaa, joka on vireillä tai käsitelty kuluttajariitalautakunnassa tai tuomioistuimessa.

12.3 Käräjäoikeus

Jos vakuutuksenottaja tai korvauksenhakija ei tyydy vakuutusyhtiön päätökseen, hän voi panna vireille kanteen vakuutusyhtiötä vastaan Suomessa.

Kanne vakuutusyhtiön tekemän päätöksen johdosta on nostettava kolmen vuoden kuluessa siitä, kun asianosainen sai kirjallisen tiedon vakuutusyhtiön päätöksestä ja tästä määräajasta. Määräajan kuluttua umpeen oikeutta kanteen nostamiseen ei enää ole.

Lautakuntakäsittelyt katkaisevat kanneoikeuden vanhentumisen.

13 Vakuutusyhtiön takautumisoikeus (75 §)

13.1 Vakuutusyhtiön takautumisoikeus kolmatta kohtaan

Vakuutetun oikeus korvaukseen sairauden tai tapaturman aiheuttamista kustannuksista ja varallisuuden menetyksestä vahingosta korvausvastuussa olevalta kolmannelta henkilöltä siirtyy vakuutusyhtiölle sen suorittamaan korvausmäärään saakka.

Jos vahingon on aiheuttanut kolmas henkilö yksityishenkilönä, työntekijänä, virkamiehenä tai näihin vahingonkorvauslain 3 luvun mukaan rinnastettavana muuna henkilönä, syntyy vakuutusyhtiölle takautumisoikeus kyseistä henkilöä kohtaan vain, jos tämä on aiheuttanut vakuutustapahtuman tahallisesti tai törkeästä huolimattomuudesta tai jos hän on korvausvastuussa huolimattomuudestaan riippumatta.

13.2 Muut takautumisoikeustilanteet vahinkovakuutuksessa

Vakuutusyhtiön takautumisoikeus vakuutuksenottajaa, vakuutettua tai vakuutettuun samastettua kohtaan määräytyy vakuutusopimukslain 75 §:n 4 momentin mukaisesti.

14 Vakuutusopimuksen muuttaminen

14.1 Sopimusehtojen muuttaminen vakuutuskauden aikana

14.1.1 Henkilövakuutus (20 §)

Vakuutusyhtiöllä on oikeus vakuutuskauden aikana muuttaa vakuutusmaksua tai muita sopimusehtoja vastaamaan oikeita tai muuttuneita olosuhteita, jos

- 1) vakuutuksenottaja tai vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt kohdassa 2.2 tarkoitetun tiedonantovelvollisuutensa ja vakuutusyhtiö, jos oikeat ja täydelliset tiedot olisi annettu, olisi myöntänyt vakuutuksen ainoastaan korkeampaa maksua vastaan tai muutoin toisilla ehdoilla kuin oli sovittu,
- 2) vakuutuksenottaja tai vakuutettu on menetellyt vilpillisesti täyttäessään kohdassa 2.2 mainittua tiedonantovelvollisuuttaan ja vakuutus tästä huolimatta laiminlyönnin seuraamusten sovittelun vuoksi kohdan 2.2 mukaan sitoo vakuutusyhtiötä, tai
- 3) vakuutuksenottajan tai vakuutetun vakuutusyhtiölle sopimusta päätettäessä ilmoittamissa seikoissa on vakuutuskauden aikana tapahtunut kohdassa 5.2 tarkoitettu muutos ja vakuutusyhtiö olisi myöntänyt vakuutuksen ainoastaan korkeampaa maksua vastaan tai muutoin toisilla ehdoilla siinä tapauksessa, että vakuutettuun liittyvä seikka olisi ollut muutosta vastaava jo vakuutusta myönnettäessä.

Vakuutusyhtiö lähettää vakuutuksenottajalle, ilman aiheutonta viivytystä saatuaan tiedon edellä mainitusta seikasta, ilmoituksen vakuutusmaksun tai ehtojen muutoksesta. Ilmoituksessa mainitaan, että vakuutuksenottajalla on oikeus irtisanoa vakuutus.

14.1.2 Vahinkovakuutus (18 §)

Vakuutusyhtiöllä on oikeus vakuutuskauden aikana muuttaa vakuutusmaksua tai muita sopimusehtoja vastaamaan uusia olosuhteita, jos

- 1) vakuutuksenottaja tai vakuutettu on laiminlyönyt kohdassa 2.2 tarkoitetun tiedonantovelvollisuutensa, tai
- 2) vakuutuksenottajan tai vakuutetun vakuutusyhtiölle sopimusta päätettäessä ilmoittamissa olosuhteissa tai vakuutuskirjaan merkityssä asiantilassa on vakuutuskauden aikana tapahtunut kohdassa 5.2 tarkoitettu muutos.

Vakuutusyhtiö lähettää, ilman aiheutonta viivytystä saatuaan tiedon edellä mainitusta seikasta, ilmoituksen siitä, miten ja mistä ajankohdasta vakuutusmaksu tai muut sopimusehdot muuttuvat. Ilmoituksessa mainitaan, että vakuutuksenottajalla on oikeus irtisanoa vakuutus.

14.2 Jatkuvan vakuutuksen sopimusehtojen muuttaminen kauden vaihtuessa (19 § ja 20 a §)

Ilmoitusmenettely

Vakuutusyhtiöllä on oikeus vakuutuskauden vaihtuessa muuttaa vakuutusehtoja ja -maksua sekä muita sopimusehtoja, kun perusteena on

- uusi tai muuttunut lainsäädäntö tai viranomaisen määräys
- ennalta-arvaamaton olosuhteiden muutos (esimerkiksi kansainvälinen kriisi, poikkeuksellinen luonnontapahtuma, suuronnettomuus)
- vakuutuksen korvausmenon muutos.

Vakuutusyhtiöllä on lisäksi oikeus tehdä vakuutusehtoihin ja muihin sopimusehtoihin vähäisiä muutoksia, joilla ei ole vaikutusta vakuutus sopimuksen keskeiseen sisältöön.

Jos vakuutusyhtiö tekee vakuutus sopimukseen edellä kuvattuja muutoksia, vakuutusyhtiö lähettää vakuutusmaksua koskevan laskun yhteydessä vakuutuksenottajalle ilmoituksen siitä, miten vakuutusmaksu ja muut sopimusehdot muuttuvat. Ilmoituksessa mainitaan, että vakuutuksenottajalla on oikeus irtisanoa vakuutus.

Muutos tulee henkilövakuutuksessa voimaan sen vakuutusmaksukauden tai, jos maksukaudesta ei ole sovittu, sen kalenterivuoden alusta lukien, joka ensiksi seuraa kuukauden kuluttua ilmoituksen lähettämisestä. Vahinkovakuutuksessa muutos tulee voimaan sen vakuutuskauden alusta lukien, joka ensiksi seuraa kuukauden kuluttua ilmoituksen lähettämisestä.

Vakuutuksen irtisanomista edellyttävät muutokset

Jos vakuutusyhtiö muuttaa vakuutusehtoja, -maksuja tai muita sopimusehtoja muissa kuin edellä luetelluissa tapauksissa tai poistaa vakuutuksesta voimakkaasti markkinoidun edun, vakuutusyhtiön on kirjallisesti irtisanottava vakuutus päättymään vakuutuskauden lopussa. Irtisanomista koskeva ilmoitus lähetetään viimeistään kuukautta ennen vakuutuskauden päättymistä.

15 Vakuutus sopimuksen päättyminen ryhmävakuutuksessa

15.1 Vakuutuksenottajan oikeus irtisanoa vakuutus

Vakuutuksenottajalla on oikeus milloin tahansa irtisanoa vakuutus päättymään vakuutuskauden aikana. Irtisanominen on suoritettava kirjallisesti. Muu irtisanominen on mitätön. Jos vakuutuksenottaja ei ole määrännyt myöhempää vakuutuksen päättymisaikaa, vakuutus päättyy, kun irtisanomista koskeva ilmoitus on jätetty tai lähetetty vakuutusyhtiölle.

15.2 Vakuutusyhtiön oikeus irtisanoa vakuutus vakuutuskauden aikana (27 §)

15.2.1 Henkilövakuutus

Vakuutusyhtiöllä on oikeus irtisanoa vakuutus päättymään vakuutuskauden aikana (tai irtisanoa vakuutusturva yksittäisen vakuutetun osalta vakuutuskauden aikana), jos

- 1) vakuutuksenottaja tai vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt kohdassa 2.1 tarkoitetun tiedonantovelvollisuutensa ja vakuutusyhtiö ei olisi lainkaan myöntänyt vakuutusta, jos oikeat ja täydelliset vastaukset olisi annettu
- 2) vakuutuksenottaja tai vakuutettu on menetellyt vilpillisesti täyttäessään kohdassa 2.1 mainittua tiedonantovelvollisuuttaan ja vakuutus sopimus tästä huolimatta kyseisen kohdan perusteella sitoo vakuutusyhtiötä
- 3) vakuutuksenottajan tai vakuutetun vakuutusyhtiölle sopimusta päätettäessä ilmoittamissa seikoissa on vakuutuskauden aikana tapahtunut kohdassa 5.2 tarkoitettu muutos eikä vakuutusyhtiö olisi myöntänyt vakuutusta siinä tapauksessa, että vakuutettuun liittyvä seikka olisi ollut muutosta vastaava jo vakuutusta myönnettäessä
- 4) vakuutettu on tahallisesti aiheuttanut vakuutustapahtuman, tai
- 5) vakuutettu on vakuutustapahtuman jälkeen antanut vakuutusyhtiölle vilpillisesti vääriä tai puutteellisia tietoja, joilla on merkitystä vakuutusyhtiön vastuun arvioimisen kannalta.

15.2.2 Vahinkovakuutus

Vakuutusyhtiöllä on oikeus irtisanoa vakuutus päättymään vakuutuskauden aikana (tai irtisanoa vakuutusturva yksittäisen vakuutetun osalta vakuutuskauden aikana), jos

- 1) vakuutuksenottaja tai vakuutettu on ennen vakuutuksen myöntämistä antanut vääriä tai puutteellisia tietoja ja jos vakuutusyhtiö oikean asianlaidan tuntien ei olisi vakuutusta myöntänyt
- 2) vakuutuksenottajan tai vakuutetun vakuutusyhtiölle sopimusta päätettäessä ilmoittamissa olosuhteissa tai vakuutuskirjaan merkityssä asiantilassa on vakuutuskauden aikana tapahtunut sellainen olennaisesti vahingonvaaraa lisäävä muutos, jota vakuutusyhtiön ei voida katsoa ottaneen lukuun sopimusta päätettäessä
- 3) vakuutettu on tahallisesti tai törkeästä huolimattomuudesta laiminlyönyt suojeluohjeen noudattamisen
- 4) vakuutettu on tahallisesti tai törkeästä huolimattomuudesta aiheuttanut vakuutustapahtuman, tai
- 5) vakuutettu on vakuutustapahtuman jälkeen vilpillisesti antanut vakuutusyhtiölle vääriä tai puutteellisia tietoja, joilla on merkitystä vakuutusyhtiön vastuun arvioimisen kannalta.

15.2.3 Menettely

Vakuutusyhtiö suorittaa irtisanomisen kirjallisesti ilman aiheutonta viivytystä saatuaan tiedon irtisanomiseen oikeuttavasta perusteesta. Irtisanomista koskevassa ilmoituksessa mainitaan irtisanomisperuste. Vakuutus tai vakuutusturva yksittäisen vakuutetun osalta päättyy kuukauden kuluttua irtisanomista koskevan ilmoituksen lähettämisestä.

Vakuutusyhtiön oikeus irtisanoa vakuutus vakuutusmaksun suorittamisen laiminlyönnin vuoksi määräytyy kohdan 4.2 mukaisesti.

15.3 Vakuutusyhtiön oikeus irtisanoa vakuutuskauden lopussa

15.3.1 Henkilövakuutus

Vakuutuskausi ja sen jatkuminen määritellään ryhmävakuutus sopimuksessa.

Vakuutusyhtiöllä on oikeus irtisanoa henkilövakuutus päättyväksi vakuutusmaksukauden lopussa.

Jos vakuutusmaksukausi on lyhyempi kuin yksi vuosi tai siitä ei ole sovittu, vakuutusyhtiöllä on vastaavasti oikeus irtisanoa vakuutus päättyväksi kalenterivuoden lopussa. Irtisanomisilmoitus suoritetaan kirjallisesti viimeistään kuukautta ennen vakuutusmaksukauden päättymistä tai jos vakuutusmaksukaudesta ei ole sovittu, viimeistään kuukautta ennen kalenterivuoden päättymistä.

15.3.2 Vahinkovakuutus

Vakuutuskausi ja sen jatkuminen määritellään ryhmävakuutus sopimuksessa.

Vakuutusyhtiöllä on oikeus irtisanoa vahinkovakuutus päättyväksi vakuutuskauden lopussa. Irtisanomista koskeva ilmoitus lähetetään viimeistään kuukautta ennen vakuutuskauden päättymistä.

15.4 Vakuutuksen päättyminen vakuutetun osalta

Edellä tässä kohdassa mainituissa tilanteissa vakuutusyhtiö ilmoittaa vakuutuksen päättymisestä vakuutetulle kohdan 5.4 mukaista menettelyä käyttäen.

Vakuutetun osalta vakuutus päättyy kuukauden kuluttua siitä, kun vakuutusyhtiö on lähettänyt vakuutetulle ilmoituksen päättymisestä tai ilmoitti ryhmävakuutus sopimuksessa sovitulla tavalla vakuutuksen päättymisestä.

16 Kolmannen henkilön oikeudet vahinkovakuutuksessa

16.1 Vahinkoa kärsineen oikeus korvaukseen vastuuvakuutuksessa (67 §)

Vahinkoa kärsineellä on vastuuvakuutuksessa oikeus vaatia vakuutus sopimuksen mukainen korvaus suoraan vakuutusyhtiöltä,

jos vakuutettu on asetettu konkurssiin tai on muutoin maksukyvytön. Jos vakuutusyhtiölle esitetään korvausvaatimus, vakuutusyhtiö ilmoittaa tästä vakuutetulle ilman aiheetonta viivytystä sekä varaa hänelle tilaisuuden esittää selvitys vakuutustapahtumasta. Vakuutetulle lähetetään tieto asian myöhemmästä käsittelystä. Jos vakuutusyhtiö hyväksyy vahinkoa kärsineen korvausvaatimuksen, hyväksyminen ei sido vakuutettua.

16.2 Vahinkoa kärsineen muutoksenhakuoikeus vastuuvakuutuksessa (68 §)

Vahinkoa kärsineellä on oikeus nostaa vakuutusyhtiön korvauspäätöksen johdosta kanne vakuutusyhtiötä vastaan tai saattaa asia Vakuutuslautakunnan tai kuluttajariitalautakunnan käsiteltäväksi kohdan 12 mukaisesti.

17 Sovellettava laki ja laskuperusteet

Kaikissa vakuutuksissa sovelletaan Suomen lakia ja henkilövakuutuksissa lisäksi vakuutusyhtiölain edellyttämiä laskuperusteita.

18 Muita vakuutus sopimus laissa käsiteltäviä asioita

Vakuutus sopimus laissa on säännöksiä myös seuraavista asioista:

Soveltamisala (1 §)

Säännösten pakottavuus (3 §)

Virheellisten tietojen ja vaaran lisääntymisen merkityksettömyys (35 §)

Syyntakeettomuus ja pakkotila (36 §)

Vastuun rajoittaminen eräissä tapauksissa henkilövakuutuksessa (37 §)

Maksun suorittaminen pankkiin tai postiin (44 §)

Vakuutusmaksusaatavan vanhentuminen (46 §)

Edunsaaja (47–50 § ja 53 §)

Ulosmittaus tapaturmavakuutuksessa ja sairausvakuutuksessa (55 §)

Takaisinsaanti konkurssipesään henkilövakuutuksessa (56 §)

Monivakuutus (59 § ja 60 §)

Maksu väärälle henkilölle (71 §)

Vakuutusyhtiön takautumisoikeus vakuutuksenottajaa, vakuutettua tai vakuutettuun samastettua kohtaan (75 § 4 momentti).

Yhdessä hyvä tulee.

